

Bereishis 1:1

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ

Medrash Bereishis Rabbah 1:4

רב הונא בשם רב מתנה אמר, בזכות שלשה דברים נברא העולם, בזכות חלה, ובזכות מעשרות, ובזכות בכורים, ומה טעם, בראשית ברא אלקים, ואין ראשית אלא חלה, שנאמר (במדבר טו, כ'): ראשית ערסתכם, אין ראשית אלא מעשרות, היך דאת אמר (דברים יח, ד'): ראשית דגנך, ואין ראשית אלא בכורים, שנאמר (שמות כג, יט³): ראשית בכורי אדמתך וגו'

Devarim 26:1-3

וְהָיָה כִּי־תָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה וַיִּרְשָׁתָהּ וַיֵּשְׁבֶתָ בָּהּ:
 לְקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית וְכָל־פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תִּבְיָא מֵאֲרָצְךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ נָתַן לְךָ וְשַׁמְתָּ בַטֶּנָּא וְהִלַּכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹקֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם:
 וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הֵהָם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם ל ה' אֱלֹקֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לַאֲבוֹתֵינוּ לָתֵת לָנוּ

Rashi

מראשית. ולא כל ראשית, שאין כל הפרות חייבים בבכורים אלא שבעת המינין בלבד, נאמר כאן "ארץ" ונאמר להלן (דברים ח') "ארץ חטה ושערה וגו'", מה להלן משבעת המינים שנשתבחה בהן ארץ ישראל, אף כאן שבח ארץ ישראל שהן שבעת מינין

¹ Bamidbar 15:20 - The first portion of your dough, you shall separate a loaf for a gift; as in the case of the gift of the threshing floor, so shall you separate it.

² Devarim 18:4 - The first of your grain, your wine, and your oil, and the first of the fleece of your sheep, you shall give him.

³ Shemos 23:19 - The choicest of the first fruits of your soil you shall bring to the house of the L-rd, your G-d. You shall not cook a kid in its mother's milk.

מראשית. אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה, כורך עליה גמי לסימן ואומר, הרי זו בכורים

גמי = גדול מעשה ה'

Bereishis 2:5

וכל שיח השדה, טרם יהיה בארץ, וכל-עשב השדה, טרם יצמח: כי לא המטיר ה' אלקים, על-הארץ, ואדם אין, לעבד את-האדמה

Rashi

כי לא המטיר. ומ"ט לא המטיר? לפי שאדם אין לעבד את האדמה, ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צרך לעולם, התפלל עליהם וירדו וצמחו האילנות והדשאים

Tehilim 34:13-15

מי-האיש, החפץ חיים; אהב ימים? לראות טוב

נצר לשונך מרע; ושפתיה, מדבר מרמה

סור מרע, ועשה-טוב; בקש שלום ורדפהו

Bereishis 3:12

ויאמר, האדם: האשה אשר נתתה עמדי, הוא נתנה-לי מן-העץ ואכל

Rashi

אשר נתתה עמדי. כאן כבר בטובה

Bamidbar 11:6-7

וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יִבְשָׁה אִין כָּל בְּלַתִּי אֶל־הֶמָּן עֵינֵינוּ

וְהֶמָּן כְּזֹרַע־גֹּד הוּא וְעֵינֹו כְּעֵין הַבְּדֹלַח

Rashi

והמן כזרע גד. מי שאמר זה לא אמר זה, ישראל אומרים "בלתי אל המן עינינו" והקב"ה הכתיב בתורה "והמן כזרע גד" וגו', כלומר ראו באי עולם על מה מתלוננים בני, והמן כך וכך הוא קשוב

Shemos 22:33

וְאִנְשֵׁי־קֹדֶשׁ תִּהְיוּ לִי וּבִשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ לְכָל־בֶּלֶב תִּשְׁלַכּוּן אֹתוֹ

Rashi

וּלְמַדְךָ הַכְּתוּב שֶׁאִין הַקֶּבֶ"ה מְקַפֵּחַ שְׂכָר כָּל בְּרִיָּה, שֶׁנֶּאֱמַר וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחַרֵץ כָּלֶב לְשֵׁנוּ (שמות י"א), אָמַר הַקֶּבֶ"ה תִּנּוּ לוֹ שְׂכָרוֹ

Shemos 7:27-28

וְאִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח הַנֶּה אֲנֹכִי נִגַּף אֶת־כָּל־גְּבוּלְךָ בְּצַפְרֹדַעִים:

וְשָׂרְץ הַיָּאֵר צְפַרְדַּעִים וְעָלוּ וַבָּאוּ בְּבֵיתְךָ וּבְחֹדֶר מִשְׁכַּבְּךָ וְעַל־מִטְתְּךָ וּבְבֵית עַבְדֶּיךָ וּבְעַמֶּךָ וּבְתַנּוּרֶיךָ וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ

Daas Zekeinim m'Baalei Tosfos

ובשר בשדה טרפה וגו'. מאחר שהכלב מסר נפשו על הטרפה כשבא הזאב לטורפה **לא תהיה כפוי טובה כנגדו** שכשיהיה לך טרפה שתשליכהו אליו בשכר ששמרה עד עתה שלא נטרפה וגם שומר עוד האחרות כי כן דרך העולם להעמיד כלבים לשמור הצאן מן הזאבים

Mishnah Eduyos 5:1

רבי יהודה אומר, ששה דברים מקלי בית שמאי ומחמרי בית הלל
אוכלין פרות שביעית בטובה ושלא בטובה, כדברי בית שמאי. ובית הלל אומרים, אין אוכלים
אלא בטובה

*One may eat fruits of the seventh year with an expression of thanks and without an
expression of thanks [to the owner of the field], according to the opinion of Beth
Shammai. But Beth Hillel says: one may not eat with an expression of thanks*

Bartenura

בטובה. שהאוכל מחזיק טובה לבעל הפירות שהאכילהו מפירותיו
ושלא בטובה. שאינו מחזיק לו טובה
אין אוכלים בטובה שאסור להחזיק טובה לבעלים, דרחמנא אפקרינהו